

අ.පො.ය (ලයස් පෙළ) පෙරපුරු පරීක්ෂණය - 2018

13 ගෞරීය

බොද්ධ හිජ්වාචාරය I

45

S

I

කාලය පැය 02 පි

ඡැලකීය පුළුලි

- 1 පිට 50 තේක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිඳුරු විභින් හිටුරදී හෝ ඉතාමත් ගැලපෙන හෝ උත්තරය තෝරාගෙන එය උත්තර පත්‍රයේ දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (x) යොද්න.

01. විශ්විය පිළිබඳ විර්ධනය කළ යුතු සාහුත්‍ය යක්ෂීය යම්තාක් ද, එම යක්ෂීය බුදුරජාණන් වහන්සේ තුළ පැවතිණි. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගම්පයේ යම්තාක් මූල්‍ය සාහුත්‍ය යක්ෂීයක් විද විශ්වියේ දැනගත යුතු සියලුල එපමණක්ම විය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ගම්පයේ පහැදි පැවති බව ප්‍රකාශිතය. එම උත්තරයට අයන් නොවන උත්තරය වන්නේ,
- (1).මහැය. (2).දිවැය. (3).පසැය. (4).මුදු ඇය. (5).සහ ඇය. (.....)

02. සත්ත්වයා හා ලෝකය පිළිබඳ විවිධ ආගමික අධ්‍යයා බුද්ධකාලීන හාරතීය සමාජය තුළ ගොඩ නැඟි සිංහලි. එවා නියතිවාදී, ප්‍රබැකතනයේතුවාදී. අභේතු අජ්පර්වයවාදී, උවලේද්වාදී. බහුපදාර්ථවාදී වැනි නම්වලින් හඳුන්වා ඇත. මෙම අතර සත්ත්වයා හා ලෝකය මවා පාලනය කරන විශ්ව බලයකින් සමාජය ප්‍රභවය මූල්‍ය බව ද පිළිගැනීමි. ආගමික, දේශපාලනික, ආර්ථික, ගාහයෝ ආද සංස්කෘති නිර්මාණය මුදේ ද රහි ප්‍රතිඵලයන් වියයෙනි. මෙම පිළිගැනීමට පාදන විදාත්තේ,
- (1).ප්‍රබැකතනයේතුවාදයයි. (2).කිහිපි පාඨම් හාව ගැස්තුවාදයයි. (3).අභේතු අජ්පර්වයවාදයයි
(4).ඉත්තරනාමාණවාදයයි. (5).ප්‍රතිඵලවාදයයි. (.....)

03. උත්තරන්තිය සමඟ කුපට නියම වන රාජකාරියක් මැයිෂ්කරුවා විභින් නියම කොට ඇති බව පෙදෙයෙහි දැනැම. ජ්වලකිය ප්‍රාණීන් සාන්නය කිරීමට මැයිෂ්ක අරපුන් රජු ඉදිරියේ ශ්‍රී ක්‍රිජ්‍යා පෙනී සිටිමින් යුද්ධය කරන්නායි පෙනු මූල්‍ය ආකාරය හගවන් ගිතාවේ පැහැදිලිව දැක්වේ. මෙයේ එම අජ්කීයාවන් තොරව කමන් වෙත පැවරෙන රාජකාරිය ඉටු කළ යුතු බව දැක්වෙන ඉගැන්වීම හඳුන්වන්නේ,
- (1).ස්වදරම නමිනි. (2).වරයා ධරම නමිනි. (3).ආගුම ධරම නමිනි.
(4).ආපද් ධරම නමිනි. (5).රාජා ධරම නමිනි. (.....)

- 04 මාස්මණ වින්තනය අනුව පුදු නිවැශ්දී හෝ කාන්තාවට තිදිහැස් කටයතු කළ නොහැකි විය. ගැහැණු දරුවෙක් ඉහළ උපදීම දෙමාපියන්ගේ කණ්ඩාල්ලට සේතුවක් වුහ. දැරියක කා හට සරණ පාවා යුත් පැහැදිලිව පුදුව වුවද විවාහය බිඳීගෙන තැවිත පැමිණේද යන සැක මුසුව එවත් විය යුතු බව මාස්මණ අධ්‍යාපි. මනුස්මන්තියට අනුව තරුණ කළ ස්ත්‍රීය වාසය කළ යුත්තේ,
- (1).පියා යටතේය (2).ස්වාමි පුරුෂයා යටතේය.
(3).තම සැමියා සහ පිරිම දරුවන් යටතේය. (4).ආරණ්‍යවායි හාවනායෝගිවය.
(5).තම වැඩි මහජ ගැහැණු දරුවන්ට යටතේය. (.....)

05. සාග්‍රෑහී පෙදෙසේ අනුවැනි පුක්කයේ දය වැනි ශිනිකාවට අනුව මාස්මණයා මූළු බුෂ්මයාගේ සාග්‍රෑහී පෙදෙසේ අනුවැනි පුක්කයේ දය වැනි ශිනිකාවට අනුව මාස්මණයා මූළු බුෂ්මයාගේ මූබයෙන්ද, දෙධානුවලින් ක්ෂේත්‍රීයන් ද, කළවාවලින් වෙවශයන් ද, පාවලින් ඉදායන් ද උපන් බව සියලේ. ඒ මූබයෙන්ද, දෙධානුවලින් ක්ෂේත්‍රීයන් ද, කළවාවලින් වෙවශයන් ද උපන් බව ඉදිරිපත් කරන ලදී. ප්‍රජා පාලනය, දන් දීම, අනුව ඒ ඒ කුලවලට අනුව අයන් කාර්ය කොටස ද වෙන් කොට ඉදිරිපත් කරන ලදී. ප්‍රජා පාලනය, දන් දීම, යාග කිරීම, කාමයෙහි නොඳුවීම අයන් මුළුයේ,
(1).මාස්මණයන්ගේ කාර්ය කොටසටය. (2).වෙවශයන්ගේ කාර්ය කොටසටය.
(3).ඉදායන්ගේ කාර්ය කොටසටය. (4).ක්ෂේත්‍රීයන්ගේ කාර්ය කොටසටය.
(5).වෙශ්ඩාලයන්ගේ කාර්ය කොටසටය. (.....)

06. “යම්කාක් කල් ජිවත්වේ ඒකාක් යුපලේ ජිවත් විය පුතු බවත් හාය වි හෝ ගිනෙල් කෑ පුතු බවත් මරකින පසු දේහය සින්හෙන් දැවුණු පසු නැවත ආගමනයක් කොයින්ද” යනුවත් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ,
- (1). මක්බලිසේයාල ගාස්තාවරයා විසින් ය.
  - (2). පැඩඹ කටවායනා ගාස්තාවරයා විසින් ය.
  - (3). අභින කේකම්බලි ගාස්තාවරයා විසින් ය.
  - (4). පුරුණ කස්සප ගාස්තාවරයා විසින් ය.
  - (5). යාජය බෙල්ලටධීපත්ත ගාස්තාවරයා විසින් ය.
- (.....)
07. ත්‍රි.පූ. හයවන සියවසේ භාරතීය දේශපාලන ඉතිහාසය පිළිබඳව අව්‍යාපනය කරන විට තොරතුරු මෙයේ වෙයි. සෞඛ්‍යාස් මහ ජනපද රාජ්‍යාණ්ඩු, සමූහාණ්ඩු වශයෙන් කොටස් කර ඇත. මූලාශ්‍රවල සඳහන් වන ආකාරයට ප්‍රබලම සමූහාණ්ඩුව පුදේ,
- (1). මගඩ රාජ්‍යයයි.
  - (2). වර්ෂී රාජ්‍යයයි.
  - (3). වත්ස රාජ්‍යයයි.
  - (4). මල්ල රාජ්‍යයයි.
  - (5). කොෂල රාජ්‍යයයි.
- (.....)
08. පුරුව වෙවිදික පුළුගේ දි භාරතීය සමාජය තුළ කාන්තාවට ප්‍රමාණවත් ආගමික නිදහසක් නිමි වි පැවති බවට සාධක දැකිය භැංකි වුවද වෙවිදික වින්තනය තුළ කාන්තාවට ආගමික, දේශපාලනික, ආර්ථික හා සාමාජික වශයෙන් අයිතිවාසිකම අභිජිත් වූවා පමණක් තොට අය බුද්ධියෙන් හින සමාජයීය වශයෙන් පහත් තැනැත්තියක් ලෙස ද සලකන ලදී. එහෙත් බුද්ධියාමය තුළ කාන්තාවට සියලු අයිතිවාසිකම ලබා දී කාන්තාව ද පුරුෂයා මෙන් ප්‍රජාවත්ත තැනැත්තියක් බව තහවුරු කළේය. මෙවැව මනාව ප්‍රකට වන්නේ, කාන්තාවට,
- (1). බරම දේශනා කිරීමට අවසර ලබා දීමෙනි.
  - (2). පැරිදි විමට අවසර ලබා දීමෙනි.
  - (3). තනතුරු ප්‍රජානය කිරීමෙනි.
  - (4). උපසජන් විමට අවසර ලබා දීමෙනි.
  - (5). දහම ඇසීමට අවසර ලබා දීමෙනි.
- (.....)
09. “නුවරුනී පිළ්වත් නැදිමයිලන් ගරු කරන පත්‍රිත රකින ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙශ මුහුණ් පෝෂණය කළ යුතුය. මන්දයත් ඇ විසින් මැත්තින් වර්ධනය කරන ලද පුතුයා දස දිනාවෙහි පත්‍ර කිරීමිය ඇති රණ ඇරෙයක් විය හැකිය. දියැංශිය යහපත් රාජ්‍ය අනුගායිකාවන් විය හැකිය.” බුදුරජාණන් විහන්සේ මෙයේ විභාග විභාග විභාග විභාග,
- (1). කොසොල් රජ්‍යවය.
  - (2). උදේශී රජ්‍යවය.
  - (3). ඩම්බිසාර රජ්‍යවය.
  - (4). අසේල රජ්‍යවය.
  - (5). වෘෂ්මිප්‍රජීත්ත රජ්‍යවය.
- (.....)
10. බුද්ධිකාලින භාරත සමාජය විවිධ දාශ්වින්ගෙන් ගහන විය. එයේ විවිධ මතධාරින් බිජි වුයේ විමුන්තිය පිළිබඳ භැගිම භැංකුමදෙනා පත්‍ර පැවති හෙයිනි. ඒ අනුව ගුම්මා භාවුහ්මණ වශයෙන් ප්‍රධාන සම්ප්‍රදාය දෙකක් බිජි විය. ප්‍රමණ සම්ප්‍රදාය බාවුහ්මණ සම්ප්‍රදායෙන් වෙනස් වන මූලික ලක්ෂණයක් වන්නේ,
- (1). ඇඟ්‍රමාර්ගය නොපිළිගැනීම යි.
  - (2). අනාගාරික ප්‍රතිප්‍රදාව නොපිළිගැනීම යි.
  - (3). අන්තකිලමජ්‍යාලයෝග්‍යය නොපිළිගැනීම යි.
  - (4). ඇද්ධ වූ ආගමික ග්‍රන්ථ ප්‍රාමාණිකත්වයෙන් නොපිළිගැනීම යි.
  - (5). අනීත්වරවාය නොපිළිගැනීම යි.
- (.....)
11. සමාජ සම්භවය විකාශනය හා මානව සමාජය දෙය විවිධ වින්තකයින් විවිධාකාර දාශ්වින්තායන් ඔස්සේ ස්ව්‍යාච්‍ය වින්තනය මෙහෙයා ඇති බව පෙනේ. “ සමාජ ප්‍රහවය ” පිළිබඳ බාවුහ්මණ වින්තනය වූ දේවනිරමාණවාදය ප්‍රතික්ෂේප කරන බුද්ධිය සාමාජික, ආර්ථික, දේශපාලනික, පාරියරික හා මනොමුලික ආදි විවිධ සාධක පදනම් කොටගෙන ජේත්තුප්‍රලාභීව සමාජ පරිණාමය පියු වූ බව අඟ්‍යාංශ පුතුයේ දි පෙන්වා දෙයි. ඒ අනුව රාජ්‍යයේ ප්‍රහවය පියු වූයේ,
- (1). පාරමපරික උදුම්යේ සිමිකම අනුවය.
  - (2). දේව නිර්මාණවාදය පිළිගැනීමක් වශයෙනි.
  - (3). මහජන සම්මුතියේ ප්‍රතිප්‍රලායක් වශයෙනි.
  - (4). කරම විභාකයේ ප්‍රතිප්‍රලායක් වශයෙනි.
  - (5). මහජන උද්සේශනායක ප්‍රතිප්‍රලායක් වශයෙනි.
- (.....)
12. පුද්ගලයේ සමාජය සහ විවිධ සම්බන්ධතා පවත්වති. එයේ කිරීමෙන් ඔවුන් අපේක්ෂා කරන්නේ සමාජ පීවිතය විධිමත් ලෙස ගොඩනගා ගැනීමටයි. ඒ අනුව සිගාලෝවාද පුතුයෙහි යදිගාව නියෝගනය වන පරිදි විවිධ සමාජ සංස්ක්‍රාන්තාවා දි තිබේ. දෙමාපිය දුරුවත්, ඉරුවූ-සියු දුරුවත්, අඩු-සැම්මී, මිශ්‍රමිශ්‍රයේ, සේවා-සේවක, ගිහි-පැවිදි ආදි වශයෙන් එම සමාජ සංස්ක්‍රාන්තාවා වෙයි. ඒ අනුව ‘ප්‍රයිම දිගාව ’ නියෝගනය වන සමාජ සංස්ක්‍රාන්තාවා වන්නේ,
- (1). මහජන බමුණ්තාය.
  - (2). දැයි දේ කම්කරුවේය.
  - (3). ආචාර්යවරයේය.
  - (4). අනුදරුවේය.
  - (5). මවුපියෙය.
- (.....)

13. වූදුරජාණන් වහන්සේ දිය නිකායයේ විශකවත්ස් සිංහනාද සුතුය, අග්‍රහයෝ සුතු යා කුටුම්බ පහ ප්‍රත්‍යුම් ප්‍රාග්ධනය පාලනය සඳහා අවශ්‍ය මූලධර්ම පිළිබඳ මහ ගෙඹු කරයි. ඒ අනුව “පන සම්මත සාමාජික නොවැට්ත් නොය.” යනු සිදු තෙවත් පිළිගැනීමයි. රඛුනි යාරධ්‍රාම පද්ධතියක් ලෙස හැඳින්විය යුතුයෙන්,
 (1). ප්‍රංචිල ප්‍රතිපාදාවයි. (2). දහරාජ ධර්මයයි. (3). සඡේත අපරිභාතී ධර්මයයි.
 (4). සතර සංග්‍රහ ව්‍යුත්වයි. (5). දිය සක්‍රීතිවත්ය. (.....)
14. බොඳේද සංකල්පය අනුව සික්ෂා.ලික්ෂ්ණී, උපාධක උපාධිකා ව්‍යුත්වයන් සියලුම සමාජීය කොටස් භතරකින් පුස්තය, මෙලෙඩාව පරලෙඩාව දෙලෙඩාව පුබ සිද්ධිය සලයාගන් පිරිස සිරිවත්න් පිරිකයි. මෙම පිරිස අතුරෙන් “ජාවක සංස්ක්‍රීති” නැම් හැඳින්වෙන පිරිකට අයන් ආර්ථ ග්‍රාවකයෝ.
 (1). සිරිවත්න් පිරිස තුළ සිටිනි. (2). සික්ෂා සංස්ක්‍රීතීය තුළ පමණක් සිටිනි.
 (3). සික්ෂා සංස්ක්‍රීතීය තුළ පමණක් සිටිනි. (4). සික්ෂා සික්ෂ්ණී උපත්‍යා සංස්ක්‍රීතීය තුළ පමණක් සිටිනි.
 (5). උපාධක උපාධිකා දෙපස්සය තුළ පමණක් සිටිනි. (.....)
15. බොඳේද තීව්‍ය ක්‍රමය අනුගමනය කරන්නා අයිමිත ලෙස මූදල් ඉපසිමට උත්සහ නොකාට තීව්‍යකාව පැවත්සීමටත් දෙමාපියන් හා දරුවන් නැඩ්තුවෙන්, අවශ්‍යතා ඉපු කරන්නටත්, ධනය උපයයි. වර්තමාන සමාජය තුළ දැකිය ඇති අරේක්ෂා බහුලත්වය ඔහුට තැත. හාංච් රස් කිරීමට ද ඔහු උත්සහ නොකරයි. මෙයින් මානසික පැබනයක් සිදු නොවේ. මෙම ගුණය
 (1). අජපක්වීතා ගුණය ලෙස හැඳින්වේ. (2). අලංකාර ගුණය ලෙස හැඳින්වේ.
 (3). අජපක්වීතා ගුණය ලෙස හැඳින්වේ. (4). මෙශ්වීතා ගුණය ලෙස හැඳින්වේ.
 (5). අන්තර්ක්‍රියාව ගුණය ලෙස හැඳින්වේ. (.....)
16. විවිධ ආගමවලට අයන් ආගමික ගුන්ථ දක්නට ලැබේ. ත්‍රිස්ත්‍යානි හක්ත්වියන්ට බහිබලය. ඉස්ලාම ආගමිකයන්ට අල්කුරානයන්, හින්දු හක්ත්වියට හගවත් සිනිකාවන් වන අතර බොඳේදයන්ගේ “හස්පාර” ගුන්ථය ලෙස ප්‍රකට වන බම්ම පදය අයන් වන්නේ
 (1). සුතු පිටකයේ දිය නිකායටය. (2). සුතු පිටකයේ අංග්‍රේස්තර නිකායටය.
 (3). සුතු පිටකයේ මර්ස්සිම නිකායටය. (4). සුතු පිටකයේ බුද්ධ නිකායටය.
 (5). සුතු පිටකයේ සංපුර්ණ නිකායටය. (.....)
17. සමාජගත මිනිසාගේ ත්‍රියාකාරකම ඇශ්‍රීම සඳහා ආවාර ධර්ම පද්ධතියක් දැකිය හැකිය. එයින් භාජ තරක සීරණය කිරීමේ නිරනායක ලෙස හාවිතා කොට ගත හැකි ධර්ම උපදේශයක් ‘ආධිපතෙයා’ ධර්ම නමින් අංග්‍රේස්තර ත්‍රියාවන් දැක්වේ. ආධිපතෙයා යනු අධිපති කොට හෙවත් කේන්ද්‍ර කොට කළුපනා කිරීමයි. ඒ අනුව ත්‍රියාවක් කිරීමට පෙර එම ත්‍රියාවේ යුත්ති අයුක්තිය පරික්ෂා කළ යුතු වේ. මෙම ආධිපතෙයා ධර්මවලට අනුව වඩාත් යහපත් ත්‍රියාවන් ලෙස හැඳින්විය හැක්නේ,
 (1). සමාජ මතයට අනුරුද වන ත්‍රියාවයි.
 (2). තමාට සුදුසු යැයි හැඳෙන ත්‍රියාවයි.
 (3). තම හාද සාක්ෂියට සමාජ මතයට හා ධර්මයට අනුගත ත්‍රියාවයි.
 (4). තමාට හා සමාජ මතයට අනුරුද වන ත්‍රියාවයි.
 (5). තමාට හා අනායයන්ට හිතකර වන ත්‍රියාවයි. (.....)
18. සිදු දහමෙහි ගුද්ධාව පිළිබඳව විවිධ ඉගැන්වීම දැකිය හැකිය. ඒ අනුව ගුද්ධාව හා හක්ත්විය සමානාර්ථ පද දෙකක් ලෙසින් පෙනුනාද එහි අරථ සම්පූර්ණයෙන්ම එකිනෙකට වෙනස් වේයි. හක්ත්විය යනු සත්‍ය ගැවෙෂණයකින් ලෙසින් පෙනුනාද එහි අරථ සම්පූර්ණයෙන්ම එකිනෙකට වෙනස් වේයි. හක්ත්විය යනු සත්‍ය ගැවෙෂණයකින් තොරව ටිශ්වාය කිරීම, ඇද්ධීම, පිළිගැනීම යනාදී අරථ ගම්‍ය වන පදයකි. තමුන් ගුද්ධාව යන පදයෙන් රිට වඩා ගැහැරු අරථකයක් ගෙන දෙයි. ඒ අනුව ගුද්ධාවෙන් යුත්ත ප්‍රද්‍යාගලයා පළමුව බුදුරජාණන් වහන්සේ කරා එළඹේ දෙයටත් යොමු කරයි. ධර්මය අසයි, ධර්මය මනාව බාරණය කර ගනියි. මෙය යදහන් වන්නේ,
 (1). විමෙසක සුතුයේය. (2). වංකි සුතුයේය. (3). කාලාම සුතුයේය.
 (4). කුටුම්ත සුතුයේය. (5). කක්වුපම සුතුයේය. (.....)

19. මුද්‍රාක්‍රියාවලින් වහන්සේ නිරතුවම සිය ග්‍රැම්ප ගාවිකාවන්ගේ දක්ෂතා අයය ජාතිය ප්‍රභාර ප්‍රධානය කළ බව අංශුත්තර නිකායේ රේතදෙශී දහම පාලියේ දැක්වේ. ඒ අනුව මූත්‍රා අතර අගන්තාතුර සිම් වුයේ,

- (1). සැරුපුත් හිමියන්ටය. (2). අය්දාකොෂ්බිජ්ංඩ හිමියන්ටය. (3). ලකුණෝක භද්ධිය හිමියන්ටය.
(4). මහා කට්ටුවායන හිමියන්ටය. (5). මහා කාණුප හිමියන්ටය. (.....)

20. අටලෝ දාමෙන් කම්පා තොටී සිටිමට ගාවකයන්ට උපදෙස් යුත් මුද්‍රාක්‍රියාන් වහන්සේ තමන් වහන්සේ මුද්‍රාන් ලාභ අලාභ, යස-අයස, නිත්දා-ප්‍රභාව, සැප-දුක්වලදී කිසිවිටක උදෑමාමයට හෝ කම්පනායට පත් තොටී පරමාදරු පෙන් ප්‍රකට කළහ. මුද්ධ විරිතයෙන් ප්‍රකට වන මෙම විශිෂ්ට ගුණය හැඳින්වෙන්නා,

- (1). කාදී ගුණය ලෙස ය. (2). අරහං ගුණය ලෙස ය.
(3). යථාවාදී තථාකාරී ගුණය ලෙසය. (4). ලෝකවිදු ගුණය ලෙස ය.
(5). සුගත ගුණය ලෙස ය. (.....)

21. සමාජයේ හිත සුව පිළිස මිනිස් ගුමය උපයෝගී කර ගැනීමට මුද්‍රාක්‍රියාන් වහන්සේයේ දින වර්යාව ආදර්ශයට ගත හැකිය. එම අංග පහකින් යුත් දින වර්යාව පස්බුදු කිස නින් හැඳින්වේ. එහි අනුපිළිවල වන්නේ,

- (1). පසුබත් කිස, පෙර බත් කිස, පෙරයම කිස, මැදියම කිස, පැසුලයම කිස යනුවෙන්.
(2). පසු බත් කිස, පෙර බත් කිස, මැදියම කිස, පෙරයම කිස, පැසුලයම කිස යනුවෙනි.
(3). පෙර බත් කිස, පසු බත් කිස, පෙරයම කිස, මැදියම කිස, පැසුලයම කිස යනුවෙනි.
(4). පෙර බත් කිස, පසු බත් කිස, මැදියම කිස, පෙරයම කිස, පැසුලයම කිස යනුවෙනි.
(5). පෙර බත් කිස, පසු බත් කිස, පෙරයම කිස, පැසුලයම කිස, මැදියම කිස යනුවෙනි. (.....)

22. සියලු මිනිසුන් විසින් කරනු ලබන ත්‍රියාවන් ඔවුන් පසු පස හඳු එන බව වෙළුද්ධ පිළිගැනීමයි. ඒවා කුසල් අකුසල් වශයෙන් විපාක ලැබෙන බව විවිධ කරා වස්තුන් ආසුරින් පැහැදිලිව දක්වා ඇත. එම කරම විපාක දෙන ආකාරය, ක්‍රමය, අනුපිළිවල ආදී වශයෙන් කොටස් වේ. එයින් ‘ගරුක කරමය’ යනු,

- (1). මෙලෙටාවදි විපාක දෙන කරමයයි. (2). මෙලෙටාව පරලෙටාව විපාක දෙන කරමයයි.
(3). ඉවත් ලැබෙන අවස්ථාවලදී විපාක දෙන කරමයයි. (4). බරපතල කුසල හෝ අකුසල කරමයයි.
(5). විපාක තොටෙන කරමයයි. (.....)

23. මෙලෙටාව උපත ලබන සැම මිනිසේකුටම ප්‍රධාන වශයෙන් බලපාන්නේ ඒවුන් විමේ ප්‍රශ්නයයි. ඒවා රැකියා කළින් කළට දේශයෙන් දේශයට වෙනස් යුතු. එහෙත් වෙළඳාම මුද්ධ කාලයේන් විර්තුලානයේන් දියුණුම ඒවා මාර්ගයක් බවට පත්ව ඇත. මුද්ධ දහම වෙළඳාම පහත් අනුමත තොකරයි. එයට අයන් තොටා මුද්ධ සමය පිළිනොගන්නා යුතු වෙළඳාම වන්නේ,

- (1). සත්ව වෙළඳාමෙන් වැළකිය යුතුය. (2). ආසුද වෙළඳාමෙන් වැළකිය යුතුය.
(3). විෂ වෙළඳාමෙන් වැළකිය යුතුය. (4). වහල් වෙළඳාමෙන් වැළකිය යුතුය.
(5). මත්ද්‍රව්‍ය වෙළඳාමෙන් වැළකිය යුතුය. (.....)

24. ගාසනය ආරක්ෂා කිරීමට ගත් පියවර අතර ධර්ම සංගායනාවලට හිමි වන්නේ සුවිශේෂ ස්ථානයකි. පුරුම සංගායනාවන් පසුව මුද්ධ දේශනාව පිටකවලට ගොනු කරන ලදී. විනය පිටකය කට පාඩුම්න් පවත්වාගෙන යාම සඳහා පවරන ලද්දේ,

- (1). ආනන්ද තෙරුන් ප්‍රමුඛ ශිෂ්‍ය පරම්පරාවටය. (2). උපාල තෙරුන් ප්‍රමුඛ ශිෂ්‍ය පරම්පරාවටය.
(3). මුගලන් තෙරුන් ප්‍රමුඛ ශිෂ්‍ය පරම්පරාවටය. (4). මහා කාණුප තෙරුන් ප්‍රමුඛ ශිෂ්‍ය පරම්පරාවටය.
(5). සැරුපුත් තෙරුන් ප්‍රමුඛ ශිෂ්‍ය පරම්පරාවටය. (.....)

25. මිනිස් වර්ගයා ලොකික වශයෙන් ඇඟ විද්‍යුත බොෂේ සේවක් කැමතිය. පෙරදේ ඉතුන්වීමට යුතුව ‘යුව’ යනුවෙන් දැක්වෙන්නේ ඇපය. එය සාම්පූහ්‍ය නිර්මාණ යනුවෙන් කොටස් දක්කී. හෝමික ඇඟ අම්පත් විද්‍යුත් ප්‍රාරුපනා බහුලව ගාහස්ථා විසින් විද්‍යුත් ලබන ලොකික ඇපය සාම්පූහ්‍ය ප්‍රාගධැයි. ඇඟදී උතුමන් හා ආරෘයන් වහන්සේලා ලොකික අපේක්ෂාවලින් තොරව අත්විදා ප්‍රාගධැයි නිර්මාණ ප්‍රාගධැයි. සාරුපක හිමි තේරිතය පැවත්මට අභ්‍යන්තර ප්‍රාගධැයි සුඩ, හෝග ප්‍රාගධැයි, අනුන ප්‍රාගධැයි, අනාවර්ජ ප්‍රාගධැයි යන කරුණු යතර ලොකික ප්‍රාගධැයි අවශ්‍ය බව මුදු දහම දක්වයි. මේ අකුරින් ‘හෝග ප්‍රාගධැයි’ නමින් භැඳින්වෙන්නේ.

- (1). බාරුමිකව උපයාගත් අම්පත් තමා සතුව ආත්මයි ලබන පත්‍රවයි.
- (2). බාරුමික ව උපයාගත් අම්පත් අර්ථවන්ව වැය කරමින් මැනවින් පරිශෝත කරමින් ලබන පත්‍රවයි.
- (3). බාරුමිකව උපයාගත් අම්පත් ආතාදී යහපත් කටයුතු යදා වැය කිරීමෙන් ලබන පත්‍රවයි.
- (4). බාරුමිකව උපයාගත් අම්පත් පරිශෝතන තොකාට රස් කිරීමෙන් ලබන පත්‍රවයි.
- (5). බාරුමිකව උපයාගත් අම්පත් පිය දු ප්‍රාත්‍යන්ව බෙදා දීමෙන් ලබන පත්‍රවයි. (.....)

26. කජාගතයන් වහන්සේට සේස්සන්ට නැති ඇඟ බල දහයක් ඇත්තේය. එම නිසාම පෙළේකයෙහි උත්තමස්ථානයට පැමිණි සිටි ජේක. ස්ථානයාට්පාන දැන්නා තුවන, කාලනුයිරනී කරමාදානයන්ගේ විපාක දැන්නා තුවන තුවන, සරවතු ගාමිණි ප්‍ර්‍යාපන්ති දැන්නා තුවන ආදි වශයෙන් අමන්විත විය. එම කරුණු ඇතුළත් ප්‍රත්‍යුම් දේශනාව වන්නේ,

- (1). සාම්ඝ්‍යපළ ප්‍රත්‍යුම් දේශනාවයි.
- (2). අග්‍රැස්ංඡ ප්‍රත්‍යුම් දේශනාවයි.
- (3). මහා පිහාද ප්‍රත්‍යුම් දේශනාවයි.
- (4). අස්සලායන ප්‍රත්‍යුම් දේශනාවයි.
- (5). අම්බලටයික ප්‍රත්‍යුම් දේශනාවයි. (.....)

27. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පරිනිරවාණයෙන් පසුව සංස සමාජය පාලනය කිරීම පදනා නායකයකු පත් කරන්නේද යනුවෙන් ආනන්ද හිමියන්ගෙන් විමසු බව ගෝපක මොශ්ගල්ලාන ප්‍රත්‍යුම්යෙහි පදනා වේ. ආනන්ද හිමියන්ගෙන් මෙය විමසන ලද්දේ,

- (1). දේශ බමුණා විසින්ය. (2). කොසේල් රජක්මා විසින්ය. (3). සට්කාර බමුණා විසින්ය.
- (4). විභාංග උපාධිකාව විසින්ය. (5). වස්සකාර ඇමුතියා විසින්ය. (.....)

28. බුදුරජාණන් වහන්සේ තම ග්‍රාවක ග්‍රාවිකාවන්ට දහම දෙසිමට විවිධ තුම හාවිතා කරන ලදී. දේශනා තුමය කාකවහා තුමය එකාංස ව්‍යාකරණ තුමය නිදරණ තුමය ආදි වශයෙන්. මෙයින් ‘එකාංස ව්‍යාකරණ’ තුමය වන්නේ,

- (1). ප්‍රශ්නවලට එක එල්ලේ පිළිතුරු දීමයි.
- (2). ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දීමෙන් වැළකී සිටිමයි.
- (3). ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයමින් ධර්මය දෙසිමයි.
- (4). අනුපිළිවෙළින් ධර්මය දේශනා කිරීමයි.
- (5). වියෝග ආරුධිතයක් තොමැතිව දහම දෙසිමයි. (.....)

29. යාසනයේ දියුණුව උදෙසා බුදුරජාණන් වහන්සේ විවිධ අවස්ථාවලදී තම ග්‍රාවක-ග්‍රාවිකාවන්ගේ දක්ෂතා අයය කොට තනතුරු ප්‍රාගධැය කළහ. ඒ අනුව විරරාතුණු හික්ෂුන් අතර අග තනතුරු ප්‍රාගධැය කරන ලද්දේ අය්දායා කොන්චිංජ් මහ රහන් වහන්සේටය. මෙයි ‘විරරාතුණු’ යනුවෙන් අදහස් කර ඇත්තේ,

- (1). වැඩි සිංහ පිරිසකගේ නායකත්වය දැරු බවය.
- (2). දිවැස් ලබා ඇති බවය.
- (3). වංශ්ධන්වයෙන් වැඩිම හික්ෂුව.
- (4). මනෝමය රුප මැවිමේ දක්ෂතාව ඇති බවය.
- (5). ග්‍රේෂ්ඩ්වයෙන් වැඩි බවය. (.....)

30. “මහණෙනි, මම සියලු දෙවි මිනිස් බැඳීම්වෙළින් මිදුණේ වෙමි. තොපි ද සියලු බැඳීම්වෙළින් මිදුනාපුය. දෙවි - මිනිස් සමාජයේ සිත්විධ පිළිස වාරිකාවේ යෙදෙන්න. දෙදෙනකු එක මහ තොයන්න.” යනුවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේප්‍රථම රහන් ගැටු තම අමතා කළ මේ අවවාදයෙන් බලාපොරොත්තු වී ඇත්තේ,

- (1). ග්‍රාවක පරිස් අපේක්ෂා ඉවු කිරීමයි.
- (2). ග්‍රාවකයන් පුදකලා තේරිතයට පුරු කිරීමයි.
- (3). හික්ෂුන් සංවාරක තේරිතයට පුරු කිරීමයි.
- (4). වැඩි පිරිසකට ඉක්මණින් ධර්ම ප්‍රාගධැය ලබා දීමයි.
- (5). ග්‍රාවක පිරිස අතර මතවාද ගැටුම ඇතිවීම වැළකීමයි. (.....)

31. සංස සමාජය ව්‍යාප්ත පිළියාවන්ද ද ආයවච්‍යතිය ධරුම ඇති විය හැකි බව ප්‍රකාශ ගෙවී ඇතුළත් දැක්වෙන්නේ සික්ෂු සමාජය තුළ කෙලෙස් ප්‍රකට විය හැකි කරුණුය. එවා නම් රෝගීයා මහන්තතා ලාභග්‍ර මහන්තතා යනුවෙනි. මෙයි “රෝගීයා මහන්තතා වේපුල්ල මහන්තතා, ලාභග්‍ර මහන්තතා, බාහු සව්‍ය මහන්තතා ” යනුවෙන් දැක්වේ. මින් බාහු සව්‍ය මහන්තතා යනු,
 (1). බොහෝ කළේ ගත විමෙදි විනය නීති රිති පිළිබඳ දැනීම වැඩි විම ය.
 (2). බොහෝ කළේ ගත විමෙදි යාච්‍යා වශයෙන් විනය පිළිබඳ විම ය.
 (3). බොහෝ කළේ ගත විමෙදි ලාභ සංස්කාර වැඩි විනය පිළිබඳ විම ය.
 (4). බොහෝ කළේ ගත විමෙදි උග්‍ර බව වැඩි විම ය.
 (5). බොහෝ කළේ ගත විමෙදි පිරිසිදුකම වැඩි විම ය.

(.....)

32. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් සික්ෂාපද සියලුලක්ම යම සිද්ධියක් පසුවීම කොට දේශීනා කරන ලදී සික්ෂා පාඨයා කැමති නම් වූද්ධානුම්බූද්ධ සික්ෂා පද වෙනස්කර ගැනීමට බුදුරජාණන් වහන්සේ අවසර දිනිවුක එහෙතුවා ඇති පියලු සික්ෂා පද එලෙසින්ම පවත්වා ගෙන යාමට ප්‍රථම සංගිනියට සහභාගි වූ සික්ෂුපුද්‍ර සීරුය කළහ. මේ අනුව වූද්ධානුම්බූද්ධ සික්ෂා පද වෙනස් නොකිරීමට බලපා ප්‍රධාන සාධකය වුයේ,
 (1). බුද්ධ නියමයන් ඉක්මවිය නොගැනී විමයයි.
 (2). ලේඛ්‍යාපවාද ලැබීම වළක්වා ගැනීමයි.
 (3). විනයයෙහි උග්‍ර්‍යාගේ නොකැමත්තයි.
 (4). සංයායනා අවස්ථාවේදී එවැනි ගැටවුවලක් සාකච්ඡාවට නොගැනීමයි.
 (5). ආනන්ද හිමියන්ගේ විරෝධතාවයි.

(.....)

33. සික්ෂා ප්‍රාතිමාන්‍යය තුළ සික්ෂාන් යදහා පනවා ඇති සික්ෂාපද සංයාය සික්ෂාපදයක් කළ කිරීම ආපත්ති නමින් භැඳින්වේ. මෙහි සික්ෂාපද අත්‍යින් භතරක් පාරාජිකා නම් වේයි. ආපත්ති මාලාවෙහි මුළුන්ම යදහන් වන අතිශයින් ගරුක (රෙපතල) ආපත්ති සතරකි. එම ආපත්ති සතර අයන් නොවන කරුණු වන්නේ,
 (1). මෙවුන්දම් සේවයනයි. (2). සොරකමයි. (3). බොරු ක්මයි.
 (4). මිනිසුන් මැරිමයි. (5). තමන් ලහ තැනි උපස්‍යුණ ධරුම ඇඟවීමයි.

(.....)

34. සංස සංවිධානය තුම්ව විකාශනය වේදී කාලීන අවශ්‍යතා මත පැන නැගුණු ගැටපුවලට විසඳුම වශයෙන් පැවැත්ද පම්බන්ධයෙන් සිමා නියමයන් පනවන්නට බුදුරජාණන් වහන්සේට සිදුවුහ. මහවැශපාලී මහ බන්ධකයේ එවැනි පැනවීම් රෙහක් දක්නට ලැබේ. ඒ අනුව රාජුල කුමරුන් පැවැත් කිරීමෙන් පසු පැනවු සිමා නියමය වන්නේ,
 (1). ස්ව කැමත්ත නොවීමයා දරුවන් පැවැත් නොකළ යුතුය යන්න ය.
 (2). රාජකීය ප්‍රාදේශීලී දරුවන් පැවැත් නොකළ යුතුය යන්න ය.
 (3). ඇන් ප්‍රාදේශීලී දරුවන් පැවැත් නොකළ යුතුය යන්න ය.
 (4). දෙමාපිය අවසරය නොලද දරුවන් පැවැත් නොකළ යුතුය යන්න ය.
 (5). අඩු වයසේ දරුවන් පැවැත් නොකළ යුතුය යන්න ය.

(.....)

35. සංස සමාජයේ පුරුණ සාමාජිකත්වය ලැබෙන්නේ උපසම්පාදන් පසුවයි. සංස සමාජයේ සාමාරම්භක පුගයේදී උපසම්පාදන් දෙකම එකට සිදු විය. මුල් කාලයේ පැවැත් උපසම්පාදන් බුදුරජාණන් වහන්සේ අතින් සිදු විය. එම උපසම්පාදන් හඳුන්වනු ලබන්නේ,
 (1). සරණාගමන උපසම්පාදන් නමිනි. (2). ඇන්ති වෙළත්ප උපසම්පාදන් නමිනි.
 (3). අවියවාවික උපසම්පාදන් නමිනි. (4). පංශ්‍ය ව්‍යාකරණ උපසම්පාදන් නමිනි.
 (5). ඒහි සික්ෂා උපසම්පාදන් නමිනි.

(.....)

36. බුදු සමය වූ කළේ කිසිවකු ඇද බැඳ තබා ගැනීමේ දහමක් නොවේ. ඒ බව ලිවිජවී ගද්ධීය යුතුයේ හා කාලාව යුතුයෙන් මනා කොට පැහැදිලි කොට ඇත. ප්‍රථම ධරුම සංගිනියේ දී ධරුම විනය සංරක්ෂණය යදහා සම්ස් බුද්ධ වශයෙන් විනය යුතු වශයෙන් විරෝධකරණය කරන ලදී. ඒ අනුව විනය පිටකයට අයන් ගුන්ප පිළිවෙළ වන්නේ,
 (1). පාරාජිකා පාලි, පාවින්ති පාලි, දිය නිකාය, මහවැශ පාලි, පරිවාර පාලි වශයෙනි.
 (2). පාරාජිකා පාලි, පාවින්ති පාලි, මුල්ලවිශ්ච පාලි, මහාවැශ පාලි, පරිවාර පාලි වශයෙනි.
 (3). දිය නිකාය, මැංසිම නිකාය, සංයුත්ත නිකාය, අංගුත්තර නිකාය, බුද්ධ නිකාය වශයෙනි.
 (4). ධමම සංගණී, විජ්‍ය, බාතු කුස්, පුද්ගල පංශ්‍ය ඇන්තින්, යමකර්ජකරණ ආදි වශයෙනි.
 (5). පාරාජිකා පාලි, පාවින්ති පාලි, මුල්ලවිශ්ච පාලි, පුද්ගල පංශ්‍ය ඇන්තින්, පරිවාර පාලි වශයෙනි.

(.....)

37. මුදුරජාන් වහන්සේ විසින් මහා පරිනිබාණ සූත්‍රයන් ගෙවාදායන් විසින් දැක පහත සංවෝගය උපදා ගත යුතු ස්ථාන භතරක් ආහන්ද සිම්යන්ට දේශනා කරන ලදී. එම ස්ථාන යකරට අයන් තොට්තෙන්,
 (1). මුදුරජාන් වහන්සේගේ ශ්‍රී දේශය ආදාළනය කළ ස්ථානයයි.
 (2). බෝස්නෑන් මුදු මු ස්ථානයයි.
 (3). සිද්ධාර්ථ කුමාරස්ථ්‍රාත්‍යි සිදු මු ස්ථානයයි.
 (4). මුදුරුන් පරිනිවත් පැ ස්ථානයයි.
 (5). ප්‍රථම බරම දේශනාව කළ ස්ථානයයි. (.....)
38. ශක්‍යධිතා රජුගේ අනුග්‍රහයෙන් ඉදිවු බොඳු විශ්ව විද්‍යාලය වන්නේ,
 (1). තක්සිලා විශ්ව විද්‍යාලය. (2). විනුම්පිලා විශ්ව විද්‍යාලය. (3). ඔද්‍යෝගී විශ්ව විද්‍යාලය.
 (4). නාලන්දා විශ්ව විද්‍යාලය. (5). වලාකී විශ්ව විද්‍යාලය. (.....)
39. සිංහල සාහිත්‍ය පෝෂණයෙහිලා විශේෂයෙන් මුදු දහමෙන් ලැබුණු පිටිවහල ඉතා වැදගත් වෙයි. බණ කරා සහිත්‍ය, ජාතක කාල සාහිත්‍ය, මුදු ගුණ ආදි ඇතුළත් කොට බොහෝ යුත්තර රවනා විය. දිගු දෙකී යුතු යෙදේ රවනා මූ “ප්‍රජාවලිය ” යුත්තරයට පාදක මුදුයේ.
 (1). වෙස්සන්තර ජාතක කතාවයි. (2). පුළුගත මුදු ගුණයයි. (3). අරජං මුදු ගුණයයි.
 (4). පුරිසදම් සාරථී මුදු ගුණයයි.
 (5). තුළ ජාතක කාලය සියලු. (.....)
40. බොඳු රාජ්‍ය පාලකයකු මු ධර්මාණේක අධිරාජයා එකල හාරනයේ පැවති සියලුම ආගම්වලට ගෞරව කළේ
 ය. මුදු සමය විෂයයට පුරියෙකු යැලකිල්ලක් දැක් වූ ඔහු බොඳු අධිරාජයකු ලෙස වැඩ් කිරීතියට පත් විය.
 ආගමික සහනයිලි ප්‍රතිඵලන්තියන් අනුගමනය කළ අයේක රජ උපතින්,
 (1). බොඳු දෙයක් විය (2). බුජ්ජා ගක්තිකයෙක් විය. (3) ගෙෂන භන්තිකයෙක් විය.
 (4). ආරිවක ගක්තිකයෙක් විය. (5). ඩින්දු ගක්තිකයෙක් විය. (.....)
41. ප්‍රාග් බොඳු දැනුවේ විවිධ ආගමික ඇදහිලි විශ්වාස පැවති බව ගේත්‍හාසික වාර්තාවල දැක්වේ. යක්ෂයන් හා
 යක්ෂ්කියන් ඇදහිම ද ඒ අතර විය. විශේෂයෙන් පැණ්ඩුකාභය රාජ්‍ය සමයේ යක්ෂ වන්දනාව ජනප්‍රිය වී තුළුණු
 අතර. රජුගේ උයන් සිමාවේ දෙව්වාලක් තනවා වාර්ෂිකව පුද පුරා උත්සව පවත්වන ලද බව මහා ව්‍යායේ
 සඳහන් වෙයි. එම දෙව්වාලට අධිපති මුදුයේ,
 (1). කාලවේල යක්ෂයා ය. (2). ටිත්තරාජ යක්ෂයා ය. (3). වළවාමුව් යක්ෂ්කිය ය.
 (4). මහෙෂ් යක්ෂයා ය. (5). ටිත්තා යක්ෂ්කිය ය. (.....)
42. විනයට මුදු සමය හඳුන්වා දෙන අවධියේ ද කොන්සියුයියස් හා තාම් යන ආගම විනයේ විය.
 මෙම ආගම දෙකට අනිරෝක්ව බැහැරින් පැමිතියේ මුදු සමයයි. එය හඳුන්වන ලද්දේ.
 (1). උපරාජි මුදු සමය ලෙසයි. (2). තන්ත්‍රාජා මුදු සමය ලෙස සිය.
 (3). මහායාන මුදු සමය ලෙස සිය. (4). පරවස්ත්‍රාජි මුදු සමය ලෙසයි.
 (5). මාධ්‍යමික මුදු සමය ලෙස සිය. (.....)
43. මහින්දාගමනයන් යමහ විධිමත් ආගමික වින්තනයන් හා පුද සිරින් , උත්සව ආදියට ශ්‍රී ලාංකිකයන් හැඩ
 ගැසින් අනුරුධ්‍යුර යුතුයේ ප්‍රධාන වෙශය විහාර මුල්කර ගනිමින් විවිධ බොඳු උත්සව පුද පුරා ආරම්භ විය.
 කින්සිරි මෙවන් රජ කළ දළඟ පුරාව ආරම්භ මුදුයේ,
 (1). අභයගිරි විහාරය මුල්කර ගෙන ය. (2). උපත්වන විහාරය මුල්කර ගෙන ය.
 (3). දක්ෂිණාගිරි විහාරය මුල්කර ගෙන ය. (4). මහාවිහාරය මුල් කරගෙනය.
 (5). වෙනියගිරි විහාරය මුල් කරගෙන ය. (.....)
44. වැඩිවසම සමාජ, ආර්ථිකයක් පැවති පැරණි ශ්‍රී ලංකාවේ දුගි - මගි යාචකාදින් ද විකලාංග පුද්ගලයන් ද
 අනාපයන් ද ගිලනුන් ද වාසය කළ බව මුලාගුවලින් හෙලි වෙයි. මිනිසුන්ට පමණක් තොට් සංඛ්‍යාත්ව ද වෙදකම්
 කළ රජ කෙනකු මුදුයේ,
 (1). මුද්ධාය රජතුමා ය. (2). දෙවන කින්සිරි මෙවන් රජතුමා ය. (3). පළමුවන මිශ්‍ය රජතුමා ය.
 (4). නිශ්චංකමල්ල රජතුමා ය. (5). දෙවන ද්‍ර්යල රජතුමා ය. (.....)

45. කාලුක්මක අනින් මෙන්ම දරයනික අනින්ද ඉතා වැදගත් වන නිර්මාණයකි ජ්‍යුපය. නිර්මාණකරණයෙහි ජ්‍යුපය විවිධ ගැඩිතල යොදා ගන්නා ලදී. කළයක ගැඩියෙන් පුත් වන්නේ,
 (1). සෞයාකාර ගැඩියෙන් පුත් ජ්‍යුපයයි. (2). බුබුලාකාර ගැඩියෙන් පුත් ජ්‍යුපයයි.
 (3). බාහ්‍යාකාර ගැඩියෙන් පුත් ජ්‍යුපයයි. (4). ආම්ලාකාර ගැඩියෙන් පුත් ජ්‍යුපයයි
 (5). සයාකාර ගැඩියෙන් පුත් ජ්‍යුපයයි (.....)
46. බුදුරජාණන් වහන්දේගේ විවිධ බොද්ධ සාම්බායෙන් මුක්කර දැක්වෙන අපුරින් නිර්මාණ කිරීමට කළ ශිල්පිය උප්පක පු වට ලක්ෂණ ප්‍රධාන වැනි සූත්‍රවිලින් ප්‍රකට වෙයි. ජ්‍යුරගේ ආරක්ෂාවන්. ජ්‍යුප වන්දනයේ යෙදෙන සැදුහැවුන්ගේ පහසුව හා ආරක්ෂාවන් සඳහා ඇතුම් ඉපැරණි ජ්‍යුප වටා ඉදිකර ඇති “වේනියසරයට” නිදුෂ්‍යක වන්නේ,
 (1). අභයයිරිය යි. (2). ප්‍ර්‍ර්‍යාරාමය යි. (3). අවදාගෝය යි.
 (4). ගැට්ටාගෝය යි. (5). එශ්‍යවනය යි. (.....)
47. ඡස්ත මුදාවලින් රිශේෂයෙන් බුදු ඉන් ප්‍රකට කිරීමට ශිල්පින් ගන් උත්සාහය භාරතයේ මුල් බුදු පිළිම පිරික්සිමෙන් යනාද වේ. ශ්‍රී ලංකික කාලාකරුවා විවිධ මුදාවලින් පුතු බුද්ධ ප්‍රතිමා නිර්ජාය කොට ඇත. ඒ අතුරෙන් අවශ්‍යක බුද්ධ ප්‍රතිමාවෙන් නිරුපණය වන්නේ,
 (1). අභය මුදාවයි. (2). විතරක මුදාවයි. (3). බරම වතු මුදාවයි.
 (4). පරුදුක්ට දුක්ටික මුදාවයි. (5). සමාධි මුදාවයි. (.....)
48. පැරණි ප්‍රජනීය ජ්‍යානවලට සම්බන්ධ ඉතා වැදගත් කාලාකෘතියෙහි සඳකඩ පහැනු පිළිබඳව එම.ඩී.ඩී.බෙල් හා මහාචාර්ය සෙනාරත් පරණවිතාන ආදින් විවිධ අර්ථකර්තායන් පිදුකර ඇත. එයින් මහාචාර්ය සෙනාරත් පරණවිතාන සුරින් “සත්ච්ච පෙළිය” තුළින් නිරුපණය වන බව ප්‍රකට කරන්නේ,
 (1). නිවන නිරුපණය බවයි. (2). තෙශණව නිරුපණය කරයි.
 (3). ජාති ජරා ව්‍යාධි මරණ නිරුපණ කරන බවයි. (4). කොලොජිසික් නිරුපණය කරන බවයි.
 (5). හොඳ නාරක නිරුපණය කරන බවයි. (.....)
49. බුදුරජාණන් වහන්දේ මානව රුපීව නිර්මාණය කිරීමට කාලාකරුවන් ත්‍රි.පු. පළමු වන පියවස් හෝ ත්‍රි.ව. පළමු වන පියවස් දී පෙනුයි ඇත. ගන්ධාර, මලුරා, අමරාවති යන කාලා සම්පූදායන් මේ පිළිබඳව උන්දු වී ඇති අතර ඒ සම්පූදායන්වල පුවිශේෂි ලක්ෂණ දක්නට ලැබේ. මලුරා සම්පූදායේ ලක්ෂණයන් තොවන්නේ,
 (1). පුරුද් පු කම්මුල් ය. (2). ගාක්‍ය පිං්හ විලාසය (3). ඇයට ඇලි සිටින පිවුර
 (4). ස්වාහාවික හිසකේයි. (5). මහන් වු දෙනොල් ය. (.....)
50. මිහිද මාලිමියන්ගේ අනුගාසකත්වයෙන් මෙරට උරේවාදී බුදු සහුන ජ්‍යාපන පු අතර ඒ සඳහා දෙවන පැ තීස් නිරිදු පුරුණ රාජ්‍ය අනුගාසකත්වය ලබා දුන්නේ ය. උරේවාදී බුදු සහුන් ලක්දිව කේත්දුජ්‍යානය වශයෙන් මහා ටිහාරය ඉදි කරන දෙවන පැ තීස් රජතුමා වෙශෙර විහාර රාජ්‍යයන් ඉදි කරන ලදී. පසුකාලීන සහමික් තෙරණීයගේ මූලිකත්වයෙන් සින්පුණි ගාසනය ආරම්භ කරන ලදී. රජතුමා විසින් සික්පුණින් උදෙසා ඉදි කරන ලද ප්‍රථම ආරාමය වන්නේ,
 (1). ප්‍ර්‍ර්‍යාරාමයයි. (2). වෙස්සගිරි විහාරය යි. (3). පාලිනාරාමය යි.
 (4). ඉපුරුමුණි විහාරය යි. (5). හත්තාලවක ආරාමය යි. (.....)

(ලකුණ 2 x 50 = 100)

****

අ.පො.ස (ලභය පෙළ) පෙරමුරු පරික්ෂණය - 2018

13 ගෞරීය

බෙඳ්ද ශිෂ්ටාචාරය II

45

S

I

කාලය පැය 03 දි

සැලකීය ප්‍රතිඵි -

පෙනෙයි

- I කොටසින් ප්‍රෝන් 2 ක් ද II කොටසින් ප්‍රෝන් 3 ක් ද තෝරාගෙන ප්‍රෝන් 5 කට පැවතුණු සපයන්න.

I කොටස

- i. වෙළඳා වර්ණයට නියමකර තීඩූ ජ්‍යෙෂ්ඨමය යෙන හැර දක්වන්න.
ii. මාස්මූල වර්ණයට නියමිත ආපද් ධර්ම පෙන්වා දෙන්න.
iii. මාස්මූල වර්ණවර්ම සංක්ල්පය බුදු සමය මගින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන ආකාරය භාඛක තුනක් ඇපුරින් පෙන්වා දෙන්න.
iv. බිරිදික් වශයෙන් කාන්තාවට සිම් තු ගෙවරව් ස්ථානය බෙඳ්ද ඉගුණුවීම ඇපුරින් පැහැදිලි කරන්න.
v. අභින කේශකමල්බලි ගාස්තාවරයාගේ ඉගුණුවීම කෙටියෙන් පෙන්වා දෙන්න. $(4 \times 5 = 20)$
- i. බුද්ධ කාලීන මගධ රාජ්‍යය පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න.
ii. රාජ්‍යත්වයේ ප්‍රජවය පිළිබඳ බෙඳ්ද මතය දක්වන්න.
iii. දහ සක්‍රීනි එන් නිවැරදිව නම් කරන්න.
iv. ගෘහ්‍යප්‍ර ජීවිතයේ යහ පැවත්ම උදෙසා පතර සංග්‍රහ වස්තුවලින් ලැබිය හැකි පිටිවහල පරික්ෂා කරන්න.
v. පිහාලෝවාද ප්‍රතුශයෙහි එන ගුරු ශිෂ්‍ය වශයෙන් හා පුතුකම ලිය දක්වන්න. $(4 \times 5 = 20)$
- i. බෙඳ්ද ඉගුණුවීම මගින් පුද්ගලයාගේ ජ්‍යෙන්ත්වය තහවුරු කොට ඇති ආකරය කෙටියෙන් පහදන්න.
ii. මත්පැන් මත්ද්වා භාවිතයෙන් වැළකි සිටිමෙන් දියුවන සමාජමය විවිනාකම පෙන්වා දෙන්න.
iii. බෙඳ්ද ඉගුණුවීම අනුව සද්ධා (ශ්‍රද්ධාව) යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
iv. අල්ජේවිට භාවශයේ කාලීන වැදගත්කම පෙන්වා දෙන්න.
v. සාමූහික ජීවිතයේදී නීති ගරුකන්වයේ ඇති වැදගත්කම බෙඳ්ද ඉගුණුවීම ඇපුරින් කෙටියෙන් පහදන්න. $(4 \times 5 = 20)$

II කොටස

- i. බුදු සමයෙන් නිර්දේශිත දැහැමි දෙනෙශායන ක්‍රම සමාජ සංවර්ධනයට ඉවහල්වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
ii. වනුරුධ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ බෙඳ්ද ඉගුණුවීම පැහැදිලි කොට එය ගෘහ ජීවිතයක තාප්තිය උදෙසා ජීව්‍යවන ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
iii. ම්‍ය පු තුපල් අකුසල් තම තමාවම විනිශ්චය කර ගැනීමට ඉදිරිපත් කොට ඇති බෙඳ්ද නිර්ණායක විමර්ශනය කරන්න.
iv. මහ රහතන් වහන්සේලා විසින් සෞන්දර්ය රසාස්වාදයේ යෙදී ඇති ආකාරය උදාහරණ හතරක් ඇපුරින් පහදන්න. $(4 \times 5 = 20)$
- i. අවලෝ දහමින් කම්පාවන සමාජයට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ තාදී ගුණයෙන් ලබා ගත හැකි ආදර්ශය ගෙනයුර දක්වන්න.
ii. තුනන ආගමික ගැටුම අවම කර ගැනීමෙන්ලා බුදු සිරිතෙන් ප්‍රකටවන ආගමික සහනයිල් තුනය උපයෝගී කර ගත හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
iii. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ උත්තරිතර ගාස්තාන්ට්ව උක්ෂණ පෙන්වා දෙන්න.
iv. අනාය පැවිදි සම්ප්‍රදායන්ට වඩා බෙඳ්ද පැවිදි සම්ප්‍රදායේ ඇති විශේෂත්වය කටරේදැයි විමර්ශනය කරන්න. $(4 \times 5 = 20)$

06. i. ප්‍රථම බරම සංගායනාවේදී යාචිනිකාරක මහතෙරවරුන් විසින් ගනු ලැබූ නීරණ දිග කාලීන ගාසනික පැවත්ම උදෙසා සේතු පු ආකාරය දක්වන්න.
- ii. බරමාගෝර්ක අධිරාජයාගේ ගාසනික මෙහෙවර උදාහරණ ප්‍රේතිව අයයන්න.
- iii. නාලන්දා වියට විද්‍යාලයේ ක්‍රියාත්මක පු අධ්‍යාපන පරිපාලන ව්‍යුහය ගෙන ගැර දක්වන්න.
- iv. ප්‍රාග් බොද්ධ ලංකාවේ පැවත් දේශීය ඇදිනිල වියවාය කවරේදැයි තේතිභාසික නැයින් විමර්ශනය කරන්න.
- (4 × 5 = 20)
07. i. අනුරාධපුර පුගේ ශ්‍රී ලාංකීය රාජ්‍ය පාලනය විෂයෙහි හික්ෂන්ගේ මැදිහත් වීම කෙබඳ එම දැයි විමුදමක් කරන්න.
- ii. බුරුමයේ ජන තීවිතය බොද්ධ සාරධිරමවලින් පෝෂණය වී ඇති අපුරු පැහැදිලි කරන්න.
- iii. ජපානයට බුදු සමය භෞත්වා දීමේදී ඇති පු දුෂ්කරතා කවරේදැයි පෙන්වා දෙන්න.
- iv. තායි සංස සංවිධානයේ පරිපාලන ව්‍යුහය පිළිබඳ විවරණයක් කරන්න.
- (4 × 5 = 20)
08. i. ශ්‍රී ලාංකීය ස්ථ්‍රීපා ආකෘති භෞත්වාදේමින් ස්ථ්‍රීපාංශවලින් නිරුපිත යාක්තාර්ථයන් පැහැදිලි කරන්න.
- ii. සමාධි බුද්ධ ප්‍රතිමා වහන්දේගෙන් නිරුපණය වන කළාත්මක ලක්ෂණ අගයන්න.
- iii. නිශේෂ මාලිගය ඉදිරිපිට ඇති යදකඩ පහණේ කැටයම් මගින් නිරුපිත කළාත්මක අගය ගෙනහැර දක්වමින් ඒ ඒ අංග මගින් නිරුපිත යාක්තාර්ථ පිළිබඳ පරණ විතාන මතය දක්වන්න.
- iv. ශ්‍රී ලාංකීය ජන කරි සාහිත්‍යයේ පෝෂණයට බුදු සමයෙන් ලැබූ ඇති ආලෝකය උදාහරණ තුනක් අපුරින් පැහැදිලි කරන්න.

(4×5=20)

****